

dé za prebavo povžitih jedil in da bi mu najžlabnejša vina „asprina“ ne mogla nadomestiti.

* *Judje se hočejo preseliti v Palestino*, svojo prvotno domovino. V Frankfurtu se je namreč ustanovilo društvo, katero dela na to, da se v Palestini nakupijo zemljišča in oddado potem samo judom za obdelovanje. Zato hoče društvo, da se judje naselijo v Palestini. Al kako se ujema z judovsko naravo poljedelstvo? Za jude to ni „kšeft“. Talmud (judovska postava) velja: „uloži 100 krajcarjev v trgovino, pa boš jedel meso in pil vino; uloži jih v polje, pa se še zelja ne boš najedel.“ Po tem takem poslanec Istoczy, kateri je predlagal, naj se judje preselijo v Palestino, ne bode doživel sreče, da se spolne njegov predlog, vsaj jim gre dobro med nami kristijani.

* *Koliko se je tobaka pokadilo v prvi polovici letošnjega leta*, nam kaže dotični uradni izkaz, iz katerega se razvidi, da se je po vseh deželah našega cesarstva (brez Ogorskega) poprodalo za 28 milijonov in 108.263 gold. tobaka različnih sort in pa smodek. Koliko denarja gre tedaj uže v pol leta v dim!

Naši dopisi.

V Gorici 22. dec. — Osupnila je v ponedeljek vse mesto novica, da je tisti večer pred glavni tukajšnji politiški preiskovanec g. Anton Tabai (moj sosed) iz zapora ušel — ušel ob 4. uri popoldne! Vreme je bilo res prav ugodno takemu početju, ker je hudo snežilo. Osupnil pa nas je ta drzni ubeg zato, ker si nismo mogli misliti, kako je bilo to — sosebno ob tisti uri — mogoče. Tabai je zdaj v varnem zavetju — v Vidmu; in, če je res, kar on sam o ubegu v nekem Videmskem časniku pripoveduje, moramo pohvaliti ga v tistem zmislu, v katerem Kristus nepoštenega oskrbnika hvali. Od kar je bil prišel v ječo, premišljeval je neki noč in dan, kako bi ušel. Narisal si je ključ svoje sobe, dal po tem narisu v Vidmu narediti ključ; poslali so mu ga — Bog si ga vedi, kako — v ječo, in 15. t. m. po noči je bil že unstran Idrije, a ne da bi ga bil zadel kak — telegram! Čakali so ga namreč s kočijo v Gorici 3 predrzni Videmski pajdaši in odpeljali ga v veselo družbo tovarišev na to že pripravljenih. — V Panovcu, v našem obmestju, je padla v ogenj 2letna deklica in zgorela. — Že več let nismo imeli v mestu toliko snega, kolikor pretekli teden; včeraj ga je odjužni dež pojedel; danes imamo najlepši (jesenski) dan. — Porotno-sodnijske obravnave smo imeli pretekli dni. Med drugimi obsojenci zadela je zaslužena kazen tudi neke sleparske igravce, domače in vnanje, — ki so ljudi po krčmah zapeljevali in pulili. — V Št. Petru pri Gorici stanuje neka družina Baroggi, katere pa ni zdaj domá. — Te okoliščine so se poslužili tatje in pobrali ni davno perila in dragočnosti za kakih 2000 gold.

Iz Lahovič pri Cerkljah 13. dec. M. B. — Jesensko robo smo vendar pospravili v shrambe, pa tudi stelje smo si navozili. Hvala Bogu! V kleti nam pa dohaja vode iz studencev še zmirom toliko, da je od večera do jutra priteče po 50 škafov, pa tudi nekatere hleve zadeva ta nadloga. — Na spodnjem Brniku — v naši okolici — je pogorel posestnik; velika sreča je bila le to, da je uže nekoliko snega bilo po strehah, sicer bi bilo mnogo hiš v pepelu; tako pa je bilo ljudem, ki so prihiteli na pomoč, mogoče obvarovati še veliko večjo nesrečo. Posebna hvala gre Andreju Plesovtu, ki je s pomagati rešil več živine in vozov. Pogorelec ni bil zavarovan. Da še toliko naših ljudi ne čuti potrebe,

zavarovati svoje premoženje škode ognja, to je pač žalostno!

Silen Tabor na Notranjskem 21. grudna. (Zahvala.) Ko se spominjamo naših poprejšnjih nadlog o pomanjkanji vode za živino, in ko prevdarjamo zdajšnjo lahkoto napajanja, je pač dolžnost moja, da se sl. c. kr. kmetijski družbi v imenu naše podobčine očitno zahvaljujem, kajti z denarno njeno podporo napravili smo si v odnjak, do katerega upanje stavimo, da bode naša uboga živina vprihodnje tudi o veliki suši z dobro vodo postrežena, kar bi brez omenjene podpore nikoli ne bilo mogoče. Zato hvala prisrčna sl. družbi kmetijski, da skrbi za nas uboge kmete!

Janez Staver, podžupan.

Horjul 20. dec. — Sprejmite, drage „Novice“, sledeče vrstice v spomin našemu obče ljubljenu in visokospoštovanemu fajmoštru gosp. Alešu Jerali, ki je v 87. letu svoje starosti umrl 4. dne t. m. in je bil starosta Kranjski v duhovski službi. Doživel je ranjki svoje zlate, in kar je jako redko, svoje demantne maše, o kateri priliki so ga tudi svetli cesar poslavlili zlatim križcem s krono za zasluge. Bil je ranjki ves iskren narodnjak; na „Novice“ in „Danico“ naročen koj od začetka, jih je poleg „Vrteca“, ki ga je daroval šolski mladini, in „Slovenca“ s svojim duhovnim pomočnikom v družbi marljivo prebiral prav do zadnjega. Zeló je blagega starčeka bolela „Slovenčeva“ nesrečna osoda v Ljubljanski škofiji, in srčno je molil, da bi se skoro poravnala ta nemila stvar. Dokler je mogel, je kot volilen mož rad prihajal celó v Ljubljano in zmirom navdušeno glasoval za dr. Jan. Bleiweisa poslanca v deželni zbor. Občna je toraj žalost po bridki zgubi pri naših malo premožnih, vendar dobrih ljudéh, katerim bi hudo zgubo nekako nadomestoval pač dosedanji vrli farni oskrbnik gospod Fr. Dolinar, ki je mnogo let rajnkemu gospodu očetu lajšal starost in si za vso duhovnijo pridobil že velike zasluge.

Iz Bizovika. (Vabilo k občnemu zboru čast. udov narodne čitalnice v Bizoviku), kateri bode 29. decembra tega leta. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasveti posameznih udov. — Začetek zborovanja ob 3. uri popoldne.

Iz Ljubljane. — Da zadnjega lista prvi članek začnemo s strašansko zanemarjenimi ulicami, kar je padel sneg, prisiljeni smo po mnogostranskih pritožbah mestjanov. „Če hočejo ljudje iz kmetov videti, kakošne naj ne bodo po vaseh pota, naj pridejo zdaj Ljubljano gledat“, — take pritožbe so se čule te dni, kamor koli je človek prišel. Če jej gre za dobro ime, treba, da mestna gosposka posluša opravičeno grajo in to temveč zato, da se sl. magistratu ne odgovarja: „pometaj pred svojim pragom, to je, očedi mestne ulice, ki so tvoja skrb, če ukazuješ in kazni nakladaš hišnim posestnikom, ki kmalu ne osnažijo tlaka pred svojimi hišami.“ Ljubljana je mesto z večidel ozkimi ulicami; če veliko snega pade in ga hišniki od svojih pragov na sredo ulic vržejo, nastanejo celi sneženi hribi, ki ovirajo javni promet. Dolžnost mestne gosposke je zategadel, da nemudoma dá sneg odpraviti iz ozkih ulic in velikih trgov. To pa iz dvojnega ozira: prvič zato, da je prosto gibanje vozov in peš-ljudi po obljudenih ulicah mogoče, — in drugič iz ekonomičnega ozira; saj vsakdo vé, da se mehki sneg hitreje in z manjšimi stroški odpelje, kakor pa uže v led spremenjeni, katerega je treba s krampi zamudno razkopavati. Če morebiti magistrat odpeljevanje snega v najem daje, naj pod kaznijo naloži najemnikom dolžnost, da ga vselej koj drugi dan spravijo iz poti, ne pa da zaradi lastnega dobička čakajo, da ga utegne južno vreme

v lužo raztopiti. — Drugo pa, kar moramo opomniti, je to, da ljudje po trotoaru bolj varno hodijo, če enmalo snega obleži, kakor pa po gladkih kamnih, s katerih potreseno žaganje ali kaka druga šara kmalu zgine, da ljudje padajo in si noge ali roke lomijo ali se drugače poškodujejo. Zato „videant cosules“!

— (Iz seje deželnega odbora dne 20. t. m.) Vodstvo vino- in sadjerejske šole na Slapu se pogojno pooblasti, da pošlje razne vinske trte, sadna drevesa in pa razna v šolskih vinogradih na Slapu pridelana vina na razstavo v občini zbor Kranjske kmetijske družbe meseca januarija prihodnjega leta; — obračuni dohodkov in stroškov šolskega posestva Slapske vino- in sadjerejske šole leta 1876. in 1877. se odobrijo in lastniku šolskega posestva grofu Karolu Lanthieriju v potrjenje pošljejo; — predlogu okrajnega šolskega sveta za povišanje nagrade pomočnega učitelja na ljudski šoli v Planini pri Vipavi se pritrudi; — siroti necega šolskega učitelja se do prihodnjega deželnega zbora dovoli 50 gold. letne miloščine iz normalno-šolskega zaklada; — na dopis zarad definitivnega potrjenja sedanjega provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Horjulu se deželnemu šolskemu svetu odgovori, da naj se učiteljska služba v Horjulu zarad definitivnega imenovanja učitelja razpiše; — mestnemu magistratu v Trstu se piše v zadevi pošiljanja Kranjskih najdenecv iz Tržaške najdenišnice v rejo na Kranjsko; — na dopis c. k. deželne vlade za podporo po silni povodnji poškodovanim krajem okoli Cirknice, Loža in Planine in pri Loškem potoku (v Kočevskem okraji) se vladi odgovori, da deželni odbor hoče omenjenim krajem kolikor mogoče iz deželnega zaklada pomagati, ko dobí potrebne popise in razkaze škode in poškodovanih, deželna vlada se pa naprosi, da se obrne tudi na visoko vlado za pomoč iz državnega zaklada.

— (Iz seje odbora „Matice slov.“) ki je bila 18. dne t. m. in o kateri prinese prihodnji naš list poročilo, objavljamo danes le to, da Matični udje dobijo za letošnje leto obširni „Letopis“ z nekaterimi jako zanimivimi članki in pa knjigo „Potovanje okoli svetá“, spisal v francoskem jeziku J. Verne, poslovenil Hostnik. S podporo „Matice“ je gotova tudi slovensko-hrvatska slovnica Zagrebškega profesorja Marna, ki jo bode razprodajala „Matica“. Ta slovnica je našim bratom na jugu dejansk dokaz, da se Slovenci zanimajo za njihov jezik. — V prihodnjem letu izda „Matica“ poleg „Letopisa“, za katerega je uže mnogo lepega gradiva pripravljenega, slovensko „znanstveno terminologijo“, ki jo je spisal učeni naš jezikovalec in neumorni delavec gosp. Matej Cigale na Dunaji.

— Presvitli cesar je daroval v Logaškem okraji po povodnji poškodovanim 3000 gold., gosp. c. kr. deželni predsednik vitez Kalina pa 50 gold.

— (Iz obravnave c. k. deželnega šolskega sveta) izvemo sklep, da je vsled poročila okrajnega šolskega sveta Ljubljanskega privolil v to, da vprihodnje učenci ljudskih šol na dan vernih duš dopoldne ne bodo imeli šole. Kako velikanska milost je to, da se pol šolskega praznika dovoli dnevu, ki je pred časom „konfusionsloznega liberalizma“ od nekdanj bil celi dan šolski praznik! Morebiti bode novošegne školnike zdaj strah, da ne bi šolska mladina zavolj poldnevne šolske zamude veliko znanstveno škodo trpela.

— Po pismih, ki jih je Miroslav Hubmajer pisal v Ljubljano in Zagreb, je on 11. dne t. m. prišel srečno v Vidin, kjer so ga Bolgari presrečno pričakovali, da sprejme poveljstvo v Macedonskem ustanku.

— Tisti čuda lepi naradni prikazek, ki mu je „Glorija“ ime in sta ga v „Novicah“ popisala gospoda Scholmajer in Mencinger na Golem, zapazil je 22. t. m.

tudi gosp. Fr. Kadičnik v Dobrunjah pod Ljubljano. Prihodnjič več.

— (Zadnji večer letošnjega leta — Silvestrov večer) napravi čitalnica po priljubljeni večletni navadi veselico, katere program šteje 11 večidel šaljivih točk za petje in domači orkester, vrh vsega tega pa bode tudi še loterija. Vse točke so nove in ena lepša memo druge. — Vabijo se na to veselico, s katero staro leto slovó jemlje, vsi častiti udje čitalnični, pa tudi „sokola“ in „dramatičnega društva“, katerim tudi je vstop prost; po udih čitalničnih vpeljani gostje plačajo 1 gold. vstopnine. Razposlani program bode udom na drobno naznanil, kaj se bode pelo, godlo in deklamovalo.

— (Na občni zbor narodne čitalnice) na sv. Štefana dopoldne ob 11. uri opozorujemo še enkrat gospode društvenike posebno zato, ker se ima po družbenih pravilih voliti nov odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Oba državna zbora sta v soboto sklenila svoje seje. Predsednik Dunajskega zbora ni napovedal dneva, kedaj po novem letu nadaljuje zbornica poslancev svoje seje, ter le obljubil, poslancem to pismeno naznaniti, in da na dnevni red postavi razpravo Berolinske pogodbe o Turških zadevah. Ogerski zbor pa začne svoje seje 20. januarija. Grof Andrassy pride, kakor je zdaj uže gotovo, zmagonosen iz boja s Herbstovci zaradi zasede Bosne in Hercegovine. — Zadnje dni zborovanja ta- in unkraj Litave pa imamo znamenovati velika škandala v Dunajski in Ogerski zbornici. V Dunajski zbornici je poslanec vitez Schönenerer na vsa usta rekel, da si nemško ljudstvo našega cesarstva želi priti pod Prusijo, — v Ogerskem zboru pa je poslanec Czany ministra Tiszo tako zasramoval, da more človek res Magjarsko kožo imeti, da take psovke strpi. — Take cvetke poganja dualizem in njegova sistema!

— V seji 18. dne t. m. je zbornica poslancev z večino sklenila, da se davki in davščine po dosežanji razmeri pobirajo od 1. januarja do konca marca prihodnjega leta. Zoper ta predlog so govorili nekateri ustavoverci, rekši, da v finančnih zadevah nimajo zupanja do ministerstva, ki je vendar „duh iz duha njihovega in meso iz mesa njihovega.“ Poslanec vitez Schönenerer pa je pri tej priliki zopet očitno pokazal, kam nemški liberalizem tace moli; zakričal je namreč, da v nemški Avstriji čuje se po vsih okrajinah klic po združenji z Nemčijo. Na te besede zadonijo viharji klici „oho, oho!“ od tiste strani, ki se ni še Nemčiji podala. Mi Slovani si zapomnimo Schönenererjeve zdihljeje podobne Kaiserfeldovim „svinčenim podplatom“.

— Delegaciji ste bile po 6tedenskem delovanji 16. dne tega meseca odložene na prihodnje leto. — Predsednik Avstrijske delegacije grof Coronini je sklenil zadnjo sejo z naznanilom, da jej še danes ne vé dneva naznaniti, kedaj delegacija po novem letu zopet začne delovanje, in da jej bo zatega del dan prihodnje seje in pa obravnave njegove nemudoma naznanil, kedar dobi od ministerstva predloge, katere ima delegacija še rešiti. Skupna (Avstrijsko-ogerska) finančna postava za l. 1879. kaže, da se bo za redne in izvanredne skupne stroške potrebovalo 105 milijonov in 178.236 gold., od katerih odbivši lastne prihodke colnine z 12 milijoni in 841.000 gold., ostane nepokritih 93 milijonov in 337.236 goldinarjev, tedaj v razmeri 70 odstotkov, ki jih plačuje Avstrija, in 30 odstotkov, ki jih plačuje Ogerska, pada na Avstrijo 64 milijonov in 29.343 gold., na Oger-